

VVS

Vereniging Vrienden van de Slotterplas

Nieuwsbrief nr. 2 - november 2003

Van de ledenadministratie

De vereniging vindt duidelijk haar plek in de Westelijke Tuinsteden. Wekelijks komen er nieuwe leden bij en eind oktober stond de meter op 120 leden!

In de laatste vergadering van het bestuur zijn afspraken gemaakt om een flyer te ontwikkelen waarmee we breder dan tot nu toe bekendheid kunnen gaan geven aan onze vereniging zodat we rekenen op nog veel meer leden.

Zodra we deze binnen hebben kunt u bij de eerstvolgende nieuwsbrief een flyer tegemoet zien zodat ook u in uw eigen omgeving iemand enthousiast kunt maken voor onze vereniging.

In deze nieuwsbrief kunt u lezen hoe de plannen van de stadsdelen en Parkstad zich ontwikkelen en welke bedreigingen er zijn voor dit mooie natuurgebied. Wij hopen dat de vereniging een positieve invloed kan uitoefenen op de bestuurders van onze stadsdelen.

En hoe groter onze vereniging hoe duidelijker onze stem kan zijn!

Tineke Stricker

Masterplan Slotterplasgebied

De Westelijke Tuinsteden, inclusief de Slotterplas en de omliggende parkgebieden zijn aangelegd in de jaren vijftig en zestig volgens het Algemeen Uitbreidings Plan. Inmiddels zijn we enkele decennia verder en dit westelijke deel van Amsterdam is toe aan een opknapbeurt. Sinds enkele jaren wordt gewerkt aan (omstreden) plannen voor de stedelijke vernieuwing. Deze hebben voornamelijk betrekking op de bebouwde gebieden van (een deel van) Bos en Lommer, Slotermeer, Geuzenveld, Slotervaart, Overtoomse Veld en Osdorp.

De Slotterplas en aanliggende groengebieden vormen een apart gebied waar een andere benadering noodzakelijk is. De Slotterplas is bij de instelling van de stadsdelen in 1990 versnipperd over drie

stadsdelen: Slotermeer, Slotervaart en Osdorp. Deze drie stadsdelen zijn niet in staat geweest om in het afgelopen decennium het ontstaan van achterstallig onderhoud tegen te gaan.

Stedelijke vernieuwing

In het kader van de stedelijke vernieuwing werd besloten om, naast de plannen voor de aanliggende wijken, die door de afzonderlijke stadsdelen worden uitgewerkt, een apart plan voor de Slotterplas en omgeving op te stellen. In 2001 werd door Bureau Parkstad, een samenwerkingsverband van de betrokken stadsdelen in Nieuw-West en de Centrale Stad, een projectbureau opgericht om te komen tot een 'Masterplan Slotterplasgebied'. Hierin zou moeten worden vastgelegd wat er in de komende circa tien à vijftien jaar wel en niet in dit gebied zou moeten gebeuren.

Sloterscheg

Het plangebied betreft naast de eigenlijke Slotterplas en het omliggende Sloterpark, ook het Sportpark Ookmeer en de westelijk daarvan gelegen Osdorper Binnepolder-Zuid, het laatst overgebleven veenweidegebied in landelijk Osdorp. Dit hele gebied maakt deel uit van de Sloterscheg of Westrandscheg, een groene zone van de Slotterplas tot aan de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder en Halfweg.

PvE en H+N+S

Het door Bureau Parkstad ingehuurd Bureau De Lijn, onder leiding van Renée Schoonbeek, ging het project 'Masterplan Slotterplas' begeleiden. In maart 2002 werd een startconferentie georganiseerd in De Meervaart. In het daaropvolgende halfjaar werd een Programma van Eisen (PvE) opgesteld. Ook werd er een Klankbordgroep ingesteld, waarin actieve bewoners en gebruikers uit de omgeving van de Slotterplas vertegenwoordigd waren. Deze Klankbordgroep kwam maandelijks bijeen en keek kritisch naar de door de gemeente bedachte plannen.

In het najaar van 2002 werd een advies op het PvE uitgebracht. Vervolgens waren twee vertegenwoordigers uit de Klankbordgroep betrokken bij de selectie van een landschapsarchitect die aan de hand van het PvE een concept-Masterplan zou gaan maken. Yttje Feddes van Bureau H+N+S te Utrecht kwam als meest geschikte kandidaat uit de selectie en toog aan het werk om het plan uit te werken.

Larenstein

Uit de georganiseerde bewoners, verenigd in het SBWT, kwam eind 2002 het initiatief voort om een groep studenten van Hogeschool Larenstein te Velp een studieopdracht te geven om voor een deel van het gebied, namelijk het Sloterpark tussen de Haven aan de Noordzijde en de grens met Osdorp, een alternatief en verder uitgewerkt plan te maken. Na een intensieve overlegperiode in de eerste drie maanden van 2003, werd in maart het plan met de naam 'Ruimte voor Water' gepresenteerd. Ook in maart werd door Bureau H+N+S het eerste concept-Masterplan 'Groot Sloterpark' gepresenteerd. In samenspraak en met instemming van de Klankbordgroep hield dit plan in de versterking van de samenhang van het hele plangebied, dus Sloterplas/-park, het Ruige Riet, Sportpark Ookmeer en de Osdorper Binnenpolder-Zuid. Dit onder andere door een beter netwerk van fiets-, vaar- en wandelroutes. Er werd voorgesteld om de waterverbindingen zo te graven dat het zwembadgebouw op een eiland komt te liggen. Het overblijvende terrein kan dan openbaar worden. Dit was overigens ook al door Larenstein voorgesteld.

Besluitvorming

Aanvankelijk zou dit Masterplan in juni ter besluitvorming aan het Bestuurlijk Overleg Parkstad (B.O.P.), waarin bestuurders van de vier betrokken stadsdelen en wethouders van de centrale stad vertegenwoordigd zijn, voorgelegd worden. Maar in de weken daarvoor bleek dat een aantal aspecten, met name de financiële nog niet voldoende uitgewerkt konden worden om tot een vaststelling van het Masterplan te kunnen komen. Ook bleek er verschil van inzicht over de invulling van met name de omgeving van de haven aan de Noordzijde en het Noorderhof, respectievelijk het Zuidelijk deel van de Sloterplas met de oevers bij de Cornelis Lelylaan en Meer en Vaart. Hier is sprake van tegenstrijdige belangen van wensen tot bebouwing versus behoud van groen.

Dit alles heeft er nu toe geleid dat de besluitvorming is uitgesteld tot december 2003 en dat de

beide voornoemde gebieden tot 'uitwerkingsgebied' worden bestempeld. Hier moet dus nog verder op gestudeerd worden.

Ook op de aangepaste versie van na de zomer van 2003 geeft de Klankbordgroep in november nog een advies. Als het plan aan het eind van dit jaar inderdaad bestuurlijk is vastgesteld kan het verder 'de inspraak in': de raden van de Stadsdelen en de Centrale Stad en ook de Provincie Noord-Holland moeten er dan nog over beslissen.

Prioriteiten

Verder is inmiddels nagedacht over welke onderdelen van het plan de eerste prioriteit zouden moeten krijgen. Dit omdat de uitvoering van het gehele project over zeker een decennium uitgesmeerd zal (moeten) worden. De eerste fase zou dan met name de westelijke oever van de Sloterplas tussen de Noorderhaven en Meer en Vaart moeten betreffen. Gehoopt wordt dat er voldoende geld beschikbaar komt om in 2004 met de uitvoering van de eerste fase, een opknopbeurt van dit gebied, te kunnen beginnen. De rest komt pas (veel) later aan bod.

Het voert te ver om op deze plaats in detail in te gaan op de diverse aspecten van het Masterplan Groot Sloterpark, maar hierbij is vast een globaal overzicht gegeven van de totstandkoming van het plan. De komende jaren zal er ongetwijfeld nog wel meer nieuws over komen. We houden u op de hoogte.

Erik Swierstra, oktober 2003

Groene Wandeldag Osdorp

Verslag van wandeling door het Ruige Riet en boottocht over de Sloterplas op 14 september

Wandeling

Omstreeks 12.00 uur verzamelden zich zo'n vijftien deelnemers bij het eindpunt van tramlijn 14 aan de Sloterparkbadlaan. Vandaaruit wandelden we langs het opgebroken straatgedeelte van de Slotermeerlaan naar het begin van de Allendelaan. Deze wordt volgend jaar ook onder handen genomen. Daarna het Sloterpark in, langs de kinderboerderij naar de witte houten brug die leidt van het gecultiveerde park naar het wilde 'Ruige Riet'. Het eerste deel van het parcours leidt over een houthakselpadje. Bij een driesprong aangekomen, gaan we niet links of rechtsaf, maar recht door over een nauwelijks zichtbaar padje tussen de begroeiing door.

Hier maakt het gebied zijn naam waar. Wie geen lange mouwen of lange broek aan heeft moet oppassen niet door de brandnetels geschampt te

worden. Je voelt je toch een beetje een ontdekkingsreiziger, maar dan wel op loopafstand van de plaats waar we wonen.

Nu komen we in het hart van het natuurgebied. We zitten midden in Amsterdam, maar zien er niets van. Het enige wat ons aan de grote stad doet herinneren zijn de vliegtuigen van Schiphol die regelmatig met veel herrie overkomen.

Het is een echte wildernis. Een van de meewandelende deelnemers zei: “het is niet echt mooi, maar wel heel bijzonder”. Ook blijkt dat de meeste wandelaars nauwelijks weet hebben van dit natuurgebied. Sommige mensen fietsen of wandelen er wel eens langs, maar hebben schroom het gebied binnen te gaan. Deze wandeling biedt een uitstekende gelegenheid kennis te maken met dit bijzondere stukje natuur.

Onderweg stoppen we voor een verhaal over de duizendjarige geschiedenis van het landelijke gebied van Sloten en de Sloterdijkmeer tot de annexatie door Amsterdam 1921.

Na nog een eind verder gewandeld te hebben, waarbij we in de buurt van het Sportpark Ooikmeer komen, bereiken we het ‘hondenstrandje’, waar honden kunnen zwemmen. Niet een plek om nu zelf te water te gaan, maar wel een mooie locatie. Ondanks de nabijheid en zichtbaarheid van de Allendelaan, is ook dit plekje vrijwel onbekend.

Hier houden we een stop voor het verhaal over de geschiedenis van het Algemeen Uitbreidings Plan en het ontstaan van de Sloterplas, zoals wij die nu kennen. Een liggende boom dient hierbij als zitbank om even rust te kunnen houden.

Vervolgens weer door de wildernis terug naar het houthakselpaadje en via de witte brug weer naar het ‘geciviliseerde’ park. Dan komen we bij de heemtuin, ook een ‘groene parel’ in dit park. Door een klein poortje komen we in deze bijzondere tuin. Omdat we al weer enige tijd onderweg zijn kunnen we niet al te veel tijd besteden aan de vele planten die hier groeien. Maar diverse deelnemers hebben inspiratie opgedaan voor een volgend bezoek.

Aan het einde van de tuin gaan we via de uitgang weer naar het asfaltpad wat ons weer naar het startpunt bij de Slotermeerlaan leidt. Na anderhalf uur zijn we terug bij het eindpunt van tramlijn 14 en kunnen terugzien op een interessante wandeling. Het zeer fraaie nazomerweer heeft zeker bijgedragen tot het succes.

Boottocht

Vervolgens begeven wij ons naar de jachthaven aan de Noordzijde van de Sloterplas. Nadat de passagiers van de eerste rondvaart zijn uitgestapt,

gaan wij aan boord van de boot van de jachthaven. Jim, de kapitein, heet ons welkom. Bij de eerste tocht was Louis Firet aanwezig die de groep voor het aan boord gaan een toelichting gaf over de ontstaansgeschiedenis van de Sloterplas. Onderweg wees hij de aanwezigen op bijzonderheden die alleen vanaf het water te zien zijn. Er zijn circa twintig mensen aan boord. Dankzij het fraaie weer is het ook mogelijk aan dek te zitten.

We varen de haven uit tussen de beide imposante bastions door. Vervolgens langs de monumentale kademuren van de Noordzijde en het terras Oostoever dat zich spiegelt in het water. We zien dat aan drenkelingen is gedacht. De drie meter hoge kademuren hebben even boven het wateroppervlak op regelmatige afstanden handgrepen. Langs de oostelijke oever met de weelderige begroeiing varen we naar de zuidwestkant van de plas. Daar varen wij, langs het ‘watersporteiland’, om het ‘ganzeneiland’ heen. Daarna hebben wij een mooi uitzicht op Torenwijk. Vervolgens voert de tocht langs het vogeleiland en Wessel Couzjins ‘landschap’ in de richting van het Sloterparkbad. Ondanks het fraaie nazomerweer is het terrein van het zwembad volledig uitgestorven.

We naderen weer de haven, maar omdat we nog wat tijd over hebben en het zulk mooi weer is, krijgen we een toegift. We varen weer langs terras Oostoever en gaan nu onder de brug door naar de vijver bij de Mezquitalaan. Daarna draaien we een rondje om het (toen defecte) waterkunstwerk. Achter de flat ‘Finisterre’ langs gaan we richting Burgemeester Cramergracht. Voordat we onder de brug van de Jan Evertsenstraat door gaan passeren we een groot aantal meerkoetjes, die zich hier tegoed doen aan het overvloedige kroos.

Vervolgens door de gracht, langs het tennispark en de huizen met hun terrassen aan het water. Dan onder de brug van de Burg. Roëllstraat door. We varen door tot kort voor de sluis. Daar wordt de boot gedraaid om weer terug te kunnen keren in de richting van de Sloterplas. Een van onze bestuursleden krijgt hier de gelegenheid om voor de deur van haar flat van de boot te stappen.

Daarna zetten we koers richting terras Oostoever en steken de plas weer over, terug naar de haven aan de Noordzijde. Na een zeer boeiende boottocht van anderhalf uur keren we voldaan terug in de haven.

Afsluiting

Nadat we afscheid hebben genomen van onze passagiers, gaan we nog met enkele mensen naar het Wijkorgaan Osdorp, waar een ‘meeting point’ is ingericht. Daar komen de gidsen en en-

kele deelnemers, alsmede de organisatoren van het wijkorgaan, bijeen om de dag met drankjes en hapjes af te sluiten. Ook de andere wandelaars van deze 'groene wandeldag' vertellen over hun excursies.

We kunnen terugzien op een zeer geslaagde dag. Vooral ook het mooie weer heeft hier sterk aan bijgedragen. Een inspirerende dag op en rond de Sloterplas.

Erik Swierstra, september 2003

Leven rond de Sloterplas

Twee jaar geleden verscheen een interessant boek over de Sloterplas. Hieronder een korte beschrijving van deze (nog) in de boekhandel verkrijgbare uitgave.

'Leven rond de Sloterplas' gaat over een oase van rust in Amsterdam-West. Het water van de Sloterplas lokt elk jaar duizenden mensen die er hun vertier zoeken om even los te komen van het drukke leven in de hoofdstad.

De auteur, Louis Firet, die vanaf 1956 dicht bij de Sloterplas woont, wil de lezer een uniek gebied in Nederland laten (her)ontdekken. De fraaie en vaak bijzondere foto's wekken de geschiedenis van dit deel van Amsterdam tot leven. De Sloterplas en omgeving zijn, sinds de uitbreiding van Amsterdam in westelijke richting, veranderd van een landelijk gebied met boerderijen en tuinderijen in een stads- en parkgebied.

Het boek verhaalt over het interessante verleden, de natuur, de stromingen in de architectuur en de bewoners van de Westelijke Tuinsteden. De uitdieping van de plas, de opbouw van de nieuwe wijken, de mogelijkheden voor activiteiten zoals zeilen, wandelen, fietsen en andere sporten en voor sociale contacten tussen bewoners worden eveneens belicht. Boeiend zijn de gesprekken met een aantal mensen die een groot deel van hun leven op, aan en rond de plas hebben vertoefd.

De auteur nodigt de lezer uit om frisse lucht op te doen tijdens een wandeling rond de Sloterplas en door het Sloterpark, met invloeden van de Engelse- en Duitse landschapsstijl. De tocht leidt langs verschillende kunstwerken en door de soms verrassende natuur in dit gebied.

Het boek besluit met toekomstideeën over Amsterdam-Nieuw West met zijn vele aantrekkelijke mogelijkheden.

Auteur: Louis Firet;

Uitgave: Lorelax Productions, Muiderberg, 2001; ISBN 90-76254-25-7

Brom

Het fietspad langs het Christoffel Plantijnpad ligt er na de asfaltering van afgelopen zomer strak bij. Het is een belangrijke verbinding voor fietsers, die er dan ook massaal gebruik van maken. De paaltjes aan weerszijden voorkomen dat het pad door auto's wordt gebruikt, al glipt er wel eens eentje tussendoor. Vanaf het begin maken ook brommers op grote schaal gebruik van het pad. Iedere minuut komt er wel eentje voorbij. In alle soorten en maten. Supersnelle, maar ook langzame. Voorzichtige en zeer onbeschofte. Brommers met uitlaat en af en toe eentje zonder.

Niks aan de hand, zult u denken. Lekker laten brommen. En vreemd genoeg is brommen eigenlijk nooit een probleem geweest, al knalde er wel eens eentje op de bovengenoemde paaltjes. Maar dat probleem is er nu wel, want brommen op het Christoffel Plantijnpad is sinds kort verboden. Dat is overal duidelijk aangegeven. Niet dat dit verbod enig effect heeft gehad. Af en toe deelt een dappere diender wel eens een boete uit, maar het lijkt een beetje op het tegenhouden van fietsers in de Leidsestraat: het is dweilen met de kraan open.

En nu doet de vraag zich voor: wat willen we eigenlijk? We kunnen drie dingen doen. We staan toe dat brommers het verbod massaal negeren, een soort polderbrommergedoogbeleid. Of we heffen het verbod op, want het valt toch niet te handhaven. Of we vinden het meer voor de hand liggen dat je, als je een verbod uitvaardigt, het ook probeert na te leven. En als we vinden dat brommers in het Sloterpark niet thuishoren, wat doen we daar dan aan? Overleg met de deelgemeente? Met de politie? Of gaan we ze zelf aanspreken? Hé, brommer, ja jij daar!

Nico Noorland

Vereniging Vrienden van de Sloterplas

Opgericht 4 juni 2003

Bestuur

Harriët Haakma Wagenaar - voorzitter

Erik Swierstra - secretaris

Tineke Stricker - penningmester

Dick Praamstra

Tineke Rombout

Peter Stein

Berta Tenner

Wouter v.d. Wulp